

Onderwerp Stand van zaken toegankelijkheid openbare toiletten
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 184399-2024

Datum

Uw brief
van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Elk jaar presenteert de Toiletalliantie in samenwerking met HogeNood een ranglijst van de meest toiletvriendelijke gemeenten van Nederland. Uit de ranglijst van 2023 is gebleken dat de gemeente Groningen nog stappen te zetten heeft om voldoende toiletvoorzieningen beschikbaar te hebben. In onze beantwoording van 24 mei 2023, met kenmerk 169399-2023, van de schriftelijke vragen van Student en Stad hebben wij een actualisatie van het [‘Onderzoeksrapport toiletten Groningen’](#) uit 2020 aangekondigd. Dit onderzoek is nu afgerond en vindt u in de bijlage. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente niet voldoet aan de Toiletnorm van de Maag Lever Darm Stichting. Via deze brief informeren wij u over de uitkomsten en de vervolgstappen die wij gaan ondernemen.

Opzet van het onderzoek

De Maag Lever Darm Stichting heeft een richtlijn opgesteld die voor stads- en dorpscentra en drukke voetgangersgebieden voorschrijft dat binnen 500 meter een toegankelijk en schoon openbaar of opengesteld toilet beschikbaar dient te zijn. Een openbaar toilet is (bijna) altijd toegankelijk. Een opengesteld toilet bevindt zich in openbare gebouwen (zoals een gemeentehuis of bibliotheek) of bijvoorbeeld bij een winkel of supermarkt. Niet-klanten mogen hier ook gebruik van maken. Deze toiletten zijn gesloten wanneer het gebouw gesloten is. Wij hebben onderzocht of wij aan deze richtlijn voldoen. In ons onderzoek hebben wij ook de toiletvoorzieningen in parken en recreatiegebieden betrokken en hebben wij gekeken of de toiletlocatie overdag en/of 's avonds beschikbaar is. In het onderzoek zijn drie typen toiletten onderscheiden: urinoirs, reguliere toiletten en rolstoeltoegankelijke toiletten. Onder reguliere toiletten worden afgesloten zit-toiletten gerekend die door de meeste mensen kunnen worden gebruikt maar die niet groot genoeg zijn voor een rolstoelgebruiker.

Volgvel 1

Daarnaast hebben wij de vindbaarheid van beschikbare toiletten onderzocht en doen wij voorstellen hoe we de vindbaarheid kunnen vergroten.

Resultaten van het onderzoek

Het onderzoek richtte zich op het in kaart brengen of de gemeente Groningen voldoet aan de Toiletnorm en de vindbaarheid van deze toiletten te vergroten. Hieronder geven wij de uitkomsten van het onderzoek weer.

- *Toiletnorm in Stads- en dorpscentra*
Overdag voldoet vrijwel de hele binnenstad van Groningen aan de norm. De dorpscentra van Haren en Ten Boer voldoen volledig aan de norm.
In de avond neemt het aantal rolstoeltoegankelijke toiletten in het centrum van Groningen af en zijn in de centra van Haren en Ten Boer geen toiletvoorzieningen meer beschikbaar.
- *Toiletnorm in winkelcentra*
Van de elf winkelcentra beschikken drie over een rolstoeltoegankelijke toiletvoorziening en drie centra alleen over een reguliere toiletvoorziening. Vijf centra beschikken niet over een toiletvoorziening.
- *Toiletnorm in groot groen*
Van de groot groengebieden beschikt alleen Kardingse over een rolstoeltoegankelijke toiletvoorziening. Het Noorderplantsoen beschikt over twee reguliere toiletten. We gaan de huidige toiletten vervangen voor vijf nieuwe, inclusief toegankelijke toiletten. In het Stadspark is één reguliere voorziening aanwezig. Wij zijn nog op zoek naar een plek voor openbare toiletten nabij de nieuwe skatebaan en drafbaan in het Stadspark. Dit wordt meegenomen in de kadernota voor het Stadspark die dit jaar gereed zal zijn. In het Paterswoldsemeergebied is geen enkele voorziening aanwezig.
- *Toiletnorm in parken en recreatiegebieden*
Van de 24 parken beschikken slechts twee parken over een rolstoeltoegankelijk toilet. Eén park beschikt over een regulier toilet. De overige 21 parken beschikken niet over een toiletvoorziening.

Behalve de aanwezigheid van toiletten is ook de vindbaarheid van toiletten van belang voor gebruikers en bezoekers van de stad. De geïnventariseerde toiletten uit dit onderzoek zijn inmiddels opgenomen in de app Hoge Nood. Dit is een platform en app die openbare en opengestelde toiletten weergeeft. De gemeente Groningen heeft eerder ook toiletten van een aantal publieke gebouwen toegevoegd. In het verleden heeft de gemeente het initiatief ontwikkeld om raamstickers te verspreiden onder ondernemers in de binnenstad. Met deze stickers konden zij aangeven dat hun toilet opengesteld was voor publiek gebruik. Bij een klein deel van de ondernemers zijn deze stickers nog aanwezig.

Vervolgstappen

Het onderzoek heeft zes aanbevelingen opgeleverd. Een belangrijke aanbeveling is de gemeentelijke coördinatie op dit onderwerp. De organisatie om te komen tot een gastvrije en 'toiletvriendelijke' gemeente raakt vele disciplines binnen de gemeentelijke organisatie. Ieder organisatieonderdeel moet daarbij een deel van de

opdracht vervullen. Eigenaarschap, verantwoordelijkheid, samenwerking en afstemming zijn daarin belangrijke aspecten. Een gemeentelijke coördinator is daarbij essentieel om alle werkzaamheden te overzien en in goede banen te leiden. Als tijdelijke oplossing brengen wij deze rol onder bij de coördinator toegankelijkheid. Het netwerk met ambtelijke ambassadeurs op het onderwerp toegankelijkheid draagt bij aan het beleggen van de juiste opdracht bij het juiste organisatieonderdeel.

De overige vijf aanbevelingen en onze reactie daarop zijn:

- *Actiepunten toiletvoorzieningen concretiseren*
Wij beschikken niet over specifiek beleid op dit onderwerp. Dat is op dit moment ook nog niet nodig. In de Agenda Toegankelijk Groningen 2022-2025 staat een aantal actiepunten die nog niet meetbaar en concreet zijn. Bij de actualisatie van de Agenda Toegankelijk Groningen scherpen wij deze actiepunten aan.
- *Afspraken maken met (semi-) publieke organisaties*
In de wijken en dorpen liggen voldoende kansen om de beschikbaarheid van toegankelijke toiletten te vergroten. Wij onderhouden al veel contacten met verschillende organisaties met een publieke functie. Daarbij kunt u denken aan wijk- en buurtcentra, onderwijsinstellingen en zorg- en welzijnsorganisaties. Door een aantal organisaties is tijdens het onderzoekstraject aangegeven graag als overkoepelende organisatie in gesprek te willen met ons. Wij pakken dit advies op door allereerst te verkennen wat dit betekent voor ons en de betreffende organisaties. Denk hierbij aan eigendom, openstelling, juridisch en beheer en onderhoud.
- *Gezamenlijke verantwoordelijkheid toiletvoorzieningen winkelcentra*
Winkelcentra zijn belangrijke plekken voor de inwoners van de wijken en dorpen in onze gemeente. Het is belangrijk dat deze plekken gastvrij en toegankelijk zijn voor alle inwoners. Een aantal ondernemers heeft aangegeven wel over een toiletvoorziening voor klanten te beschikken, maar wil deze niet laten registreren als opengestelde toiletvoorziening. Ze geven aan soms veel werk te hebben van de toiletbezoeken door voornamelijk niet-klanten die het toilet niet schoon achterlaten. Ze zouden graag als winkelcentrum gezamenlijk verantwoordelijkheid willen nemen zodat niet alle lasten bij een ondernemer komen te liggen. Wij gaan met ondernemers- en winkeliersverenigingen het gesprek aan om op zijn minst in elk winkelcentrum een rolstoeltoegankelijke toiletvoorziening te realiseren. Daarbij leggen wij een duidelijke relatie met de op handen zijnde revitalisatieplannen van een aantal winkelcentra zodat wij werk met werk kunnen maken.
- *Vindbaarheid vergroten via nieuwe raamstickercampagne en app HogeNood*
Via nieuwe campagnes van Marketing Groningen zullen meer bekendheid gaan geven aan de app HogeNood. Tevens zullen wij via de gangbare communicatiekanalen van de gemeente de app promoten.
- *Analyse bezoekersstromen groengebieden*
Het is lastig om exacte bezoekersaantallen van parken en recreatiegebieden te achterhalen. Toch willen wij een uitgebreidere analyse van bezoekersstromen in parken en recreatiegebieden uitvoeren om zo de meest prioritaire locaties voor

Volgvel 3

extra toiletvoorzieningen te achterhalen. Van daaruit kan worden bepaald of er openbare toiletten moeten worden aangelegd of dat er opengestelde toiletten moeten worden gezocht bij aanwezige ondernemers.

Medio 2025 starten wij met de actualisatie van de Agenda Toegankelijk Groningen. Dat is ook het moment waarop wij een stand van zaken geven over de hiervoor genoemde vervolgstappen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.